

Région
Languedoc-Roussillon

SUBTRANCIA STELO

Bulletin Trimestriel - Trimonata Bulteno
Esperanto-Federacio de Langvedoko-Rusilono
CCP/Pck 956-28P Montpellier Jarabono/Abonnement: 25F
N° 111 4a Kvaronjaro = 4e trimestre 89

UNE AUTRE IDEE DE LA
COMMUNICATION

UNE HAUTE IDEE DE LA
COMMUNICATION

EDUCATION

LE FIGARO

VENDREDI 22 DÉCEMBRE 1989

Espéranto : l'Europe fait rêver ses partisans

La création de l'Europe sans frontière de 1993 donne aux défenseurs de cette langue, qui se veut universelle, des espoirs peut-être excessifs.

L'espéranto n'est pas mort. Au contraire : cette langue internationale créée de toutes pièces en 1887 par Louis-Lazare Zamenhof, un jeune Juif polonais épris de fraternité entre les hommes, serait parlée, actuellement, par trois millions de personnes au minimum dans le monde entier.

Certains experts avancent des estimations bien supérieures, dont certaines atteignent le chiffre de

quinze millions. Et ses partisans estiment qu'il pourrait être la langue européenne de 1993.

Chaque année, plusieurs milliers d'espérantistes militants (1) tiennent un « congrès universel ». Le dernier a eu lieu à Brighton, en Angleterre, l'été dernier, le prochain se tiendra à La Havane. Plus de 3 000 ouvrages sont rédigés en espéranto, de la Bible à Astérix et Tintin, en passant par des romans policiers, des manuels techniques et des méthodes

d'apprentissage de la langue. Il existe une méthode Assimil d'espéranto, des chanteurs espérantophones à succès, des associations spécialisées qui regroupent, à travers le monde, qui les apiculteurs, qui les adventistes, qui les aveugles, qui les spécialistes de la gestion d'entreprise...

On trouve même quelques groupuscules dissidents, prônant des idées anarchistes ou communistes...

« L'espéranto est la seule langue internationale qui ait survécu à son créateur », explique un militant, en rappelant que plusieurs centaines d'autres langues artificielles ont été conçues au fil des siècles, et qu'un prédécesseur célèbre de l'espéranto, le volapük, est mort, étouffé par son inventeur qui ne voulait pas renoncer à ses droits d'auteur. Porteur d'une philosophie internationaliste empreinte de pacifisme et de neutralité politique, l'espéranto a su également survivre aux géolés nazies et continuer d'exister, voire même parfois se développer, en dépit des contraintes, dans son berceau historique, derrière le rideau de fer.

La supériorité de l'espéranto réside dans sa conception même : Louis-Lazare Zamenhof, grand polyglotte, a su emprunter aux grandes familles linguistiques ce qu'elles offraient de meilleur en recherchant, à chaque fois, la simplicité : par exemple, les racines des mots sont presque toujours latines ou germaniques ; la grammaire repose sur seize règles de base ; il n'y a pas de verbes irréguliers ; le mouvement des phrases est plutôt slave. L'orthographe présente un caractère élémentaire à faire rêver Jean-Claude Barbant, patron du Syndicat national des instituteurs, et les autres partisans d'une simplification de l'orthographe française... Cette grande régularité favorise naturellement les utilisations

informatiques. Et elle explique que l'on puisse apprendre l'espéranto très vite et sans difficulté majeure, quelle que soit sa langue d'origine. Six mois, voire semaines mois seulement, suffisent, c'est dix fois plus rapide que pour acquérir un niveau comparable en anglais.

En France, le nombre des espérantistes paraît relativement modeste : l'Union française pour l'espéranto (UFE), branche française de l'Universala Esperanto Asocio (UEA), compte un millier de cotisants et évalue à 15 000-20 000 le nombre des personnes parlant l'espéranto dans notre pays. Mais, note Bernard Léger, vice-président de l'UFE, « ce chiffre est en augmentation régulière ». On compte une forte proportion d'instituteurs et de professeurs parmi les espérantistes français.

« Ce rêve d'une langue neutre permettant la communication entre tous les hommes est encore, parfois, considéré comme un peu fou et fait sourire : beaucoup de gens y sont favorables, mais peu osent le dire », poursuit Bernard Léger. « Si l'on effectuait un sondage, nous ferions un tabac. »

« L'espéranto est le meilleur passeport pour le monde entier. Grâce à notre annuaire, nous pouvons contacter immédiatement quelqu'un à Berlin, à Liège, à New York, à Téhéran ou ailleurs, en connaissant sa spécialité ou son centre d'intérêt, en sachant qu'il ns

demande qu'à communiquer avec nous, et que nous pourrions nous comprendre grâce à l'espéranto ».

Tous les espérantistes sont égaux : aucun ne peut bénéficier du rapport de forces toujours favorable à celui qui utilise sa langue maternelle. Ils estiment « qu'une langue nationale ne peut pas remplir toutes les fonctions de la vie courante », en raison des inégalités qu'elle entraîne son utilisation, alors que leur langage « est un premier pas vers l'autre, à des vertus propédeutiques, car il est dépayçant ».

Parent pauvre

Surtout employé à des fins littéraires au départ, l'espéranto est désormais, aussi, le support d'autres échanges, culturels et scientifiques en particulier.

En matière d'enseignement de l'espéranto, la France joue plutôt un rôle de « parent pauvre ». L'ingratitude des hommes politiques y est pour quelque chose : ainsi, beaucoup d'espérantistes ne sont pas prêts d'oublier la promesse faite par écrit en 1981 par un candidat aux élections présidentielles, François Mitterrand : celui-ci s'engageait à faire soumettre au Parlement un projet de loi « tendant à inclure la langue internationale espéranto dans l'enseignement secondaire et l'enseignement supérieur comme langue à option ». Rien n'a été fait et, huit ans plus tard, les

cours organisés dans l'enseignement public primaire et secondaire restent rares, liés à la bonne volonté de quelques adeptes, en dehors des horaires normaux, et ont surtout lieu le soir. Trois universités, celles d'Aix-en-Provence, de Clermont-Ferrand et Paris-VIII-Saint-Denis, proposent une unité de valeur d'espéranto, d'autres enseignements sont assurés à Lille et à Rouen.

Pour apprendre l'espéranto, le plus sûr moyen reste le recours aux initiatives privées : de nombreux enseignements ont été mis en place par les associations, un peu partout en France. Souvent en ordre dispersé. Nous indiquons quelques adresses (voir notre encadré). L'UFE, à Paris, organise elle-même des cours et peut fournir des informations. Un « Que sais-je » (L'Espéranto, par Pierre Janton, aux Presses universitaires de France) apporte des renseignements précieux sur l'histoire et les structures de la langue internationale.

Les partisans de l'espéranto, cette langue de l'espoir, croient fermement, après quelque 110 ans d'efforts opiniâtres, que la construction de l'Europe, comme le démantèlement actuel du rideau de fer, vont provoquer une augmentation très sensible du nombre des espérantistes. Tout est question de foi...

J.H.

(1) UFE, 4 bis, rue de la Cerisaie 75 004 Paris.

"Peut-être présenterons nous le 1° Janvier 93 une revue de presse internationale en Espéranto..." Ainsi s'exprimait le même jour que cet article le présentateur de Radio Monte Carlo.

Et pourquoi pas? Beaucoup rêvent d'Europe mais oublient que le mur des langues reste à abattre, si l'on veut construire l'Europe des Hommes. Un autre mur est bien tombé dernièrement, alors pourquoi pas celui-là? Notre Europe actuelle ne peut plus ignorer l'autre Europe avec laquelle les Espérantistes ont maintenu des rapports privilégiés (ces dernières années: congrès de Varna, Budapest, Varsovie, chacun avec plus de 5000 participants de 80 pays différents, sans interprètes!)

Les rêveurs ne sont-ils pas plutôt ceux qui nous proposent actuellement des solutions qui ont déjà prouvé leur inefficacité et sont à la fois injustes et dangereuses?

"Tout est question de foi..." Heureusement, la foi déplace les montagnes. J.H.

90:

Finiĝis jaro; komenciĝas jardeko, la lasta de la jarcento... Ni festis la ducentan datrevenon de la revolucio kun pompo... sed la Orient-Eŭropanoj faris revolucion. Progresas demokratio -ĉu esperanto profitos de tiu evoluo? -sed samtempe reaperas naciismo. Ankaŭ ĉe ni! Guste la gazeto "Le Figaro", kies freŝdata artikolo estas sur la frontpaĝo, ilustris antaŭ nelonge sian suplementan magazinon per trikolora mapo de disŝirita Francio kun la klarigo: "Ili aĉetas Francion". Ĉu bona maniero prepari nin al kunlaborado kaj kunvivado en la Eŭropo de 93? (post 1000 tagoj) Iu ĵurnalisto de la sama gazeto skribis, ke la esperantistaro konsistas el kelkaj "iluminitoj". Certe protestoj, rebatoj kaj intervenoj ebligis la aperigon de artikolo favora al E°. Evoluo ne ekzistas sen kialo. Kiam temas pri la lingvo-problemo, ne forgesu menciigi la Internacian Lingvon kaj atestu pri viaj spertoj! Kaj por ne perdi vian entuziasmon, partoprenu niajn E°-aranĝojn! Gis baldaŭ!

Jean Hénin.

25^F

estas la nova tarifo de jarabono al SFS (Sudfrancia Stelo). La tarifo restis senŝanĝa dum pluraj jaroj sed ne la tarifoj de la poŝto kaj presisto. Espereble, se ni sukcesos trovi rabatitan tarifon por la afranko, SFS iom plidikiĝos. Pri la enhavo: ĝi dependas grandparte de vi la legantoj. Ne forgesu informi kaj bonvolu atenti la limdaton sur la lasta paĝo. Antaŭdankas la tajpanta redaktanto.

Adresoj

Se vi bezonas informon, proponas helpon, sugestas aranĝon ktp, kontaktu iun el la ĉi-subaj adresoj! Bone notu la adreson de la kasistino por pagi vian (re)abonon al SFS!

Nous avons dû porter l'abonnement à 25F; il était resté inchangé depuis plusieurs années. SFS espère néanmoins garder votre confiance... et attend vos articles.

Notez bien l'adresse de notre trésorière et le n° du CCP. Merci de ne pas envoyer de chèque sans explication (nombre d'abonnements, adresse pour l'expédition du bulletin, etc).

ATTENTION ! SI UNE CROIX ROUGE SE TROUVE EN CET ENDROIT, C'EST QUE VOTRE ABONNEMENT N'EST PAS A JOUR. MALGRE NOTRE DESIR DE GARDER LE CONTACT AVEC TOUS LES ESPERANTISTES DE LA REGION, NOUS NE POURRONS PLUS VOUS ENVOYER SFS... A MOINS QUE VOUS NE FASSIEZ LE NECESSAIRE RAPIDEMENT.

FEDERATION DU LANGUEDOC-ROUSSILLON DES CENTRES CULTURELS POUR L'ESPERANTO

ESPERANTO-FEDERACIO DE LANGVEDOKO-RUSILJONO

Kio okazas en la departementoj 11, 30, 66?
Ankaŭ tie funkcias kursoj sed la grupoj ne resendis la enketilojn al UFE. Same SFS ne ĉiam ricevas (rapide) informojn pri la lokaj okazintaĵoj. Ni kunlaboru pli regule!

Sur la mapo aperas nigre la departementoj, kie funkciis kursoj en 1988-89, kaj strekite tiuj kiuj nur varbis lernantojn al Perkoresponda kurso de UFE. Blankaj departementoj, reagu se vi volas aperi en ĝustigota statistiko!

Président/Prezidanto:
Jean HÉNIN
Beaugard-Rte de Montcaoux
F - 48500 LA CANOURGUE
Tél 68 32 86 36

Secrétaire/Sekretario:
Charles GÉRARD-VOÏÇON
4, rue Dr Georges Rives
F - 66000 PERPIGNAN
Tél 68 55 51 77

Trésorière/Kasistino:
Lucette NÉGRON
40, chemin des Amandiers
F - 34400 LUNEL
Tél 67 71 05 79
C.C.P. Montpellier 956.28 P

El
"Franca Esperantisto"
de Novembro 89.

Kotizoj

Etre actif au sein de son groupe ou dans le cadre de la fédération régionale, c'est indispensable. Adhérer à une association nationale ou internationale, c'est utile. Participer au salon "Expolangues" (14-19/2) coûtera à UFE l'équivalent de 150 cotisations. Pourtant, pour la crédibilité de l'espéranto auprès des médias et des instances officielles, cette présence est-elle discutable? Une partie de la cotisation nationale revient à la fédération, dont c'est la seule ressource. Voici le tarif des cotisations pour UFE et UEA (à envoyer à UFE -4bis, Rue de la Cerisaie 75004 Paris Tel (1)42 78 68 86 CCP 855 35D Paris

- UFE** : membre actif :230F (code FMA) couple:350F (PK1 PK2)
 membre simple: 95F (code FSM) membre à vie:4600F (FDM)
- JEFO**: membre actif (moins de 30 ans au 1/01/90):90F (JSM) si étudiant, chômeur:60F (JMM)
 membre actif Jefe-Ufe:230F (JMA)
- UEA** : membre avec annuaire:90F (UMJ) avec annuaire+"Esperanto":225F (UMA)
 membre à vie:5625F (UDM) membre avec petit guide : 40F (UMG)
- TEJO**: membre (-de 30 ans)avec annuaire+"Kontakto"+"Tutmonde" : 90F (MJK)
 même chose mais en plus "Esperanto" :225F (MAK)
- Divers**:
- membre bienfaiteur de Jefe (+ de 30 ans) : 90F (JPM)
 - membre bienfaiteur de TEJO " " : Patrono :270F (TPM)
 - membre "Club du Centenaire":brikoj (pendant 5 ans) :230F (KLU)

ABONOJ 1990 - Prezoj en francaj frankoj

Brita Esperantisto	70
Bulgara Esperantisto	100
Bulteno Internacia Muzeo Wien	35
Dia Regno	65
El Popola Ĉinio	100
1 jaro	160
2 jaroj	220
3 jaroj	60
Ekumenismo	135
Esperanto	160
Esperanto-Actualités (en français, pour 5 ans)	115
Esperanto-dokumentoj (serio de 10)	75
du numeroj aperos en 1990	95
Espero el Koreio	75
Espero Katolika	100
Fokuso (4 numeroj)	150
Fonto	30
Franca Esperantisto	120
Franca Katolika Esperantisto	140
Heroldo de Esperanto (16 numeroj jare)	100
(aerpoŝte)	75
Hungara Vivo	70
Israela Esperantisto	26
Kontakto	100
Kulturaj Kajeroj	150
La Juna Amiko (4 foje jare)	155
La Kancerkliniko (por 5 numeroj)	60
Lingvaj Problemoj kaj Lingvo-Planado	25
Literatura Foiro (6 numeroj)	179/(220)
Lit-aj N-roj de Franca Esperantisto	22,50
po 3 unu numero	28
MONATO (aerpoŝte)	35
La Jaro (Poŝkalendaro de MONATO)	110
La Jaro (aerpoŝte)	60
Simpozio (filozofia) (2 numerojn jare)	35F
Survoje	
Verda Lupeo/Fenikso	
Flash E° Ile de France	

Les abonnements indiqués ci-contre sont ceux qui peuvent être commandés chez UFE. Voici quelques autres abonnements que SFS recommande:

- "Provence Esperanto":30F
Esperanto, Tour Vadon A 83100 St Raphaël
- "Esperanto Vaucluse":15F :Féd.Espérantiste de Vaucluse (CCP 5326-95F Marseille) cê A.Delays, La Farigoule, 26230 Colonzelle
- "La Migranto" (Naturamikoj):40F
67, Av. Gambetta 75020 Paris CCP2076-05N
- "Laûte":40F al Cercle Amical Esp. Agenais
CCP 3371 74 M Bordeaux
E°-Cargue Sac- 47470 Beauville

Et si vous connaissez un autre périodique en E° qui ne figure pas dans cette liste, indiquez-nous titre et références.

- *****
- Cotisation à Sat-Amikaro:170F (gis la aĝo de 25 jaroj:75F):67, Av. Gambetta 75020 Paris
 Tel:47 97 87 05
- Cotisation à Sat : 215F (emeritoj : 160F, samfamilianoj, junuloj :170 F
- Sennacieca revuo : 40 F.

KUBO

Se vi intencas partopreni la UK de Havano de la 14a ĝis la 21a de Julio 90*...

...jen la aliĝkotiĝoj:

	89 12 31	90 03 31	ekde 90 04 01
	1-a periodo	2a periodo	3a periodo
Kategorio 1	590	700	840
Kategorio 2	700	840	980
Kategorio 3	280	420	560
Kategorio 4	420	560	700

La prezoj estas en francaj frankoj. Junulo devas havi malpli ol 26 jaroj je la 90 01 01 (naskiĝdato estas nepre sur la aliĝilo por prui la rajton al ĉi tiu kategorio).

Minitele

Informoj pri Esperanto

36-15 VAMP

au INDEP/H. Pruvu!

Aŭtuna laborkunsido

de la Federacio Langvedoko-Rusiljono okazinta la 8an de Oktobro en St Chinian.

Post la bonvenigaj vortoj de la prezidanto J.Hénin, ni akceptis Gesinjorojn Bayou, kiuj estas malnovaj esperantistoj. Sro Bayou estas la urbestro de Cessenon kaj Generala Konsilanto; kiel deputito li subtenis pli frue la leĝproponon pri Esperanto.

Jean-Pierre Peray prezentis la estraron al Ges. Bayou. J.Hénin legis la tagordon kaj klarigis la celon de tiu kunveno.

La ĉeestantoj debatis pri lingvaj problemoj, pri la dokumentoj transdonitaj al Lionel Jospin, pri la sperto de Villefranche sur Saône kaj la Eŭropa estonteco. Pri la angla lingvo, la Generala Konsilanto precizigis, ke en nia regiono 90% de la lernantoj lernas ĝin. Multaj ĉeestantoj partoprenis en la debato, diversaj punktoj kaj opinioj ŝprucis en la salono. Konkludo estas malfacila. Fine S-ino Négron diris: "la returniĝo de la registaro dolorigis ĉiujn".

Poste la komitatanoj voĉdonis pri la altigo de la jarabono de SFS: 25 F. Tiel oni povos plidikigi ĝin eventuale. Claude Cayzac proponis aperigi novajn artikolojn por komencantoj, sufiĉe facile legeblajn kaj antaŭvidi koloran frontpaĝon.

Tri personoj el nia federacio partoprenis la Universalan Kongreson de Brighton. Bona etoso. La venonta federacia kongreso okazos en Alès la 5an kaj 6an de Majo 1990. Kiel en Lézignan-Corbières lastjare, oni petos 25 F de la kongresanoj (aliĝo) por la elspezoj de la sekreta-rio kaj lukostoj.

Jean Hénin parolis pri la nova broŝuro de Sat-Amikaro, sekve de la elsendo ĉe France-Inter en 88. Ĝi estas aĉetebla de la libro-servo (1F15)

Ne tre certas, ke la grupo de Béziers zorgos pri la staĝo de Agde; ili parolos pri tio okaze de la ĝenerala kunveno meze de novembro. Kompreneble mankas gvidantoj por la kursoj. Jorgos petis helpon de la federacio, sekve de la rondiro tra Eŭropo. Unuanime oni konsentis pri 200 F. Sro Benazet menciis eblecon gvidi E^o-kurson en la kolegio J. Anglade de Lézignan-Corbières. Li jam renkontis la kolegiestron.

La grupo de Montpellier eble organizos du staĝojn en 90, unue en Habère-Poche kaj poste en Sète (anstataŭ alterne). Por financi la perkorespondan kurson, C. Cayzac proponas seriojn da uzitaj poŝtmarkoj el afrikaj landoj, kie estas gelernantoj de la internacia lingvo.

Tiu tago en St Chinian, bone organizita de Jean-Pierre Peray kunigis dudek partoprenantojn.

Protokolis Charles Gérard.

P.S. Ankaŭ ĉeestis Sro Sanz, respondeculo de "Mondhejmo" en Caùduro. Pri helpo de la Federacio oni diskutos en Alès. Ni ankaŭ parolis en St Chinian pri la ebleco ricevi subvencion de la Regiona Konsilantaro; tiu subvencio... estas nun alveninta. Pri ĝia uzo, oni ankaŭ diskutos kaj decidos dum la federacia kongreso.

Sukcesoj

FRANCA ESPERANTO-INSTITUTO

LANGVEDOKO-RUSILJONO

INSTITUT FRANCAIS D'ESPERANTO

Sukcesis en

ATESTO PRI LERNADO

BOTHOUL Aline
BRIEULLE Francis (SB)
COMTE Jorgos (TB)
DEFOLY Viviane (SB)
DELCROS René (B)
FOURMENT Christophe
GABRAY A. (SB)
GAUSSEN Andrée (B)
HAMELIN Odile
LAUNAY Simonne
MARADENE Gisèle (B)
MATHIEU Mauricette (B)
MOLLENHAUER Frank (SB)
PANTEL Mireille
THOME Simone (B)

ATESTO PRI PRAKTIKA LERNADO

BENSADOUN Albert (SB)
BONY René (SB)
CARBONNEL Colette (SB)
COMTE Jorgos (B)
GAUSSEN Andrée (B)
HEMERY René (SB)
MAY Micheline (B)
PANTEL Mireille
SOLERES Marthe (B)
TORRA Annick

ATESTO PRI KAPABLECO

TOURON Paul

"Bona Jaro", ĉu ne?
SFS gratulas la
multajn sukcesintojn.
Pri la nova
regulano kaj
programo,
legi F. E. de
Novembro.

La direktorino
de la ekzamentcentro:

Jeannine VINCENT.

GRATULOJN AL LA SUKCESINTOJ KAJ LA KURSGVIDANTOJ.

Tra la federacio.

M. LEZIGNAN-CORBIERES (Laŭ raporto de R. Bénazet kaj informoj de Sro Villa)

Post informo de Sro Hénin, ke en la kolegio de Lezignan oni pritraktis temon pri komunikado, mi iris tien por havi pli detalajn sciigojn. La estro de la kolegio, Sro Clergue, afable akceptis min kaj donis al mi kelkajn klarigojn. Jam de kelkaj jaroj, la kolegio estas ekipata per modernaj komunikiloj, komputiloj, televidaparatoj ktp. Komence de septembro, la kolegio fariĝis "eksperimenta centro de komunikado". Sajnas, ke ĝi estas la sola en Francio, ĝis nun. La celo estas instrui kaj disvolvi la diversajn teknikojn pri komunikado. Konkrete, alkiutimigi la gelernantojn al la uzado de mikrofonoj, kameroj, doni al ili rilatkapablon, ne forgesante la Eŭropan ideon. Kompreneble, tiu celo postulas la instruadon de fremdaj lingvoj.

Sur la kampo de tiu instruado estis decidite krei du klasojn de sesa (6°) nomitajn: "sixièmes de communication". Ĉiu konsistas el 26 gelernantoj, elektitaj laŭ severa kaj nura kriterio de legadkapablo. En tiuj du klasoj oni instruas du fremdajn lingvojn, ĉu anglan+germanan, ĉu anglan+hispanan, ĉu hispanan+germanan. La celo, laŭ la estro, estas, ke fine de la unua instruojaro, la gelernantoj ekzemple sciu sur iu strato de Londono pri-demandi vojon kaj pli ĝenerale kapablu alfronti praktikajn, konkretajn situaciojn el la ordinara kaj ĉiutaga vivo.

Kompreneble mia rolo estis paroli pri kaj por esperanto. I.a. mi emfazis ĝian internaciecon, ĝian facilecon per kelkaj mallongaj ekzemploj, dirante kiom la kono de E° faciligas la lernadon de aliaj lingvoj, inkluzive de la franca kaj la latina. Tre atente Sro Clergue aŭskultis min. Laŭ sia diro li estis ege interesita, kaj demandis kion mi intencas fari. Li konsentis la jenan proponon: prezenti E-on al la instruistaro (ĉefe pri lingvoj) de la kolegio. Tiu prezentado okazis la 10an de Novembro. Antaŭdate mi lasis kelkajn dokumentojn, gazetojn, libretojn, propagandilojn por jam informi pri E°. Sro Clergue kaj deko da geinstruistoj pri la tri fremdaj lingvoj instruataj en la kolegio ĉeestis la kunvenon. Eĉ ili partoprenis, kvazaŭ bonaj lernantoj, en kelkaj ludoj pri kunmetado. Ankaŭ ili kapablis ĉe la fino detraduki mallongajn frazojn. Sekvis la prezentadon diskuto en kiu partoprenis Sro Hénin, bedaŭrinde malfrue alveninte.

Konklude, post interkonsento kun la instruistaro pri lingvoj, E°-kurso okazos en la kolegio de Lezignan, ĉiulunde, de la 11a horo ĝis la 12a. Sendotan leteron ricevos la gepatroj de unu "sesa" klaso (sen normala kurso je tiu lasta matena horo) por informi ilin pri E° kaj peti ilian konsenton.

R. Bénazet.

P.S. La 4an de Decembro, la kurso komenciĝis kun 9 gelernantoj, kies gepatroj sendis jesan respondon.

Varmajn gratulojn al Sro Bénazet, kiu jam aktivas en kaj apud Perpignan. Tiu eksperimento gravas. Dankon al Flo, kiu frue informis nin pri la ebleco proponi E-on. Kunlaborado kaj frua informado efikas. La Ministro pri Edukado jam vizitis la kolegion dufoje, la lasta fojo estis iun lundon matene en Januaro, kiam okazis la E°-kurso!

30. Denove ni devis ĉerpi informojn pri tiu departemento el "Provence Esperanto". Ĉu iu en 30 povus detale raporti por SFS? Anticipan dankon.

40 personoj kunmanĝis la 8an de Decembro en la liceo "L'étincelle" de Nîmes, okaze de la turneo de Jerzy Handzlik, pola kanzonisto. (apuda bildo, kiu estas fotokopio de fotokopio) Gejunuloj de la E°-kurso de S-ino Gaussen (vidu la lastan SFS) parolis ĉe la radio-stacio "France Nîmes". ****

Kiam vi vizitos Nîmes, manĝu en la restoracio "Royaldine", kie la menuo (???) aŭ anoncoj (?) estas en pluraj lingvoj, inter kiu Esperanto.

Kaj ne forgesu, ke nia venonta federacia kongreso okazos en 30, la 5an kaj 6an de Majo!

BEZIERS

La 6an de Januaro la grupo diskutis pri la venontaj agadoj kaj manĝis la tradician trireĝan kukon.

Dimanĉon la 4an de Februaro A.Tora raportos pri la UK de Brighton
Sabaton la 3an de Marto J-P.Peray prezentos "Trezoroj de la Nord-okcidenta regiono de Béziers".

Bonvenon al ĉiuj!

En Decembro la grupo akceptis Sron Handzlik. Je tiu okazo (Zamenhofs tago) pluraj membroj de la Perpinjana grupo aldoniĝis.

MONTPELLIER :

Venontaj kunvenoj: la 7an de Februaro kaj la 7an de Marto.

La 10an de Januaro Sro Dreschmann, de Rumana deveno, prelegis pri Rumanio

En Februaro C.Cayzac prelegos pri Pollando (Krakovo kaj Vroclavo) k. montros lumbildojn.

En Marto S-ino Huberson prelegos pri Tahiti.

Georgo Handzlik furoris : Lia tre valora recitalo multe plaĉis. Li kaj lia edzino estas tre simpatiaj. Ili estis gastigitaj dum pluraj tagoj en Montpellier de Sro Cayzac kaj Sino Huberson

Agado en Rumanio:

Pere de nia urbkonsilantaro, ni sendis al Rumanio la ĉi-suban leteron.
(Ni esperas havi tre baldaŭan pozitivan respondon. Sekvota afero):

Montpellier, la 28an de decembro 1989
ESPERANTA KLUBO DE LA URBO ??
(elektota de Montpellier)

Karaj Samideanoj,

Kiel vi scias, la urbo Montpellier, decidis adopti vian urbon;

En nia urbo ekzistas tre vigla kaj agema Esperanta grupo, kiu nepre volas partopreni en la agado por helpi vin.

Ni proponas adopti individue la membrojn de via loka klubo, kiuj bezonas helpon.

Bonvolu sendi al ni la adresojn de viaj klubanoj kun indikoj de aĝo, profesio, nombro da infanoj, kion ili nepre bezonas, ktp.

Kiel eble plej frue ni sendos al ili paketojn kaj leterojn.

Ni esperas, ke de nun ĉio iros pli kaj pli glate en via lando kaj vi povos havi normalajn rilatojn kun ĉiuj viaj amikoj el la tuta mondo.

Nome de nia prezidantino, Dr Yvette Vierne kaj de ĉiuj niaj klubanoj, mi sendas al vi niajn plej korajn salutojn el Francio.

Claude Cayzac

En Januaro alia letero estis sendita al București (Bucarest) por kontakti la grupon de la urbo Craiova, se ĝi ekzistas, aŭ individuajn esperantistojn de la regiono de Craiova.

Sudfrancia Perkoresponda Kurso: Gi daŭre kreskas :386 lernantoj jam enskribiĝis.

Pli ol 80 finis la unuan ciklon kaj laboras per Metodo 11 (2a ciklo);13 laboras per Metodo 12 (3a ciklo). Alfluas lernantoj el Togolo (pli ol 110), tio malekvilibrigas la buĝeton. Vi povas helpi sendante francajn poŝtmarkojn. Ankaŭ vi povas helpi sendante malnovajn jam stampitajn poŝtmarkojn, kiujn ni vendos po 15 F por 100 PM.

Sendu helpon al : Esperanto s/c C.Cayzac B.P.7073 34022 Montpellier Cedex

Nova libreto : "40 paŝetoj al plua posedo". Gi aperis ĉe la Sat-broŝurservo.

Gi tre bone taŭgas por komencantoj kaj progresantoj, ĉar ĝi entenas 40 tekstetojn en E° kun kvazaŭa traduko aliflanke en la franca. Prezo : 10F + sendkostoj (3F70)

Mendu al C. Cayzac (vidu la adreson ĉi-supre). Vi povas pagi per poŝtmarkoj.

Montpellier, terre d'Esperanto

Armand Diez, ancien prof de philosophie du Mas-de-Tesse, milite toujours pour la langue «universelle».

«La communication des peuples est si grande qu'ils ont absolument besoin d'une langue commune», écrivait Montesquieu en 1728.

A quatre ans de l'Europe unie et dans un contexte toujours croissant des échanges mondiaux (aussi bien culturels qu'économiques) le problème de la langue commune ressurgit une fois encore. «Esperanto»: un nom qui évoque une réussite ou une utopie selon qu'on soutient ou non cette initiative linguistique vieille de plus de cent ans.

A Montpellier, des gens se battent pour perpétuer l'usage de cette langue. Armand Diez est l'un d'eux: ancien professeur de philosophie au lycée du Mas-de-Tesse, il vient à l'Esperanto par le biais d'un article paru dans «Midi Libre» en... 1966! Il s'inscrit par curiosité à ces cours gratuits mais il est trop tard, la passion de l'Esperanto l'a déjà atteint.

A travers tous les supports possible (livres, disques, cassettes) Armand Diez continue de se perfectionner au point d'enseigner aujourd'hui la langue à l'Université du Tiers-Temps à des élèves âgés de plus de cinquante-cinq ans. «C'est dommage que l'Esperanto ne soit au programme d'aucune faculté, regrette-t-il, alors que le maire y est personnellement favorable puisque il avait déposé à l'Assemblée nationale un projet de loi en faveur de la pratique de cette langue». Il existe un centre culturel de l'Esperanto à

Montpellier mais les jeunes n'y sont pas assez nombreux.

Préjugé défavorable

Il est bien évident que l'Esperanto ne peut continuer de prospérer que grâce à une pratique de plus en plus large, ce qui implique son adoption par des organisations internationales.

Mais le préjugé anti-Esperanto est toujours influent, du général de Gaulle qui tançait le volapük intégré à tous ceux, plus anonymes, qui continuent de tenir la chose pour le fait de dangereux utopistes.

Pourtant l'Esperanto existe depuis 1887 quand le docteur Louis Lazare Zamenhof, écœuré par l'impossible communication entre les quatre langues pratiquées dans sa ville polonaise (allemand, yddish, polonais et russe) décide de créer une langue internationale. Il publie, à ses frais, une brochure qui donne les seize règles de grammaire fondamentale de l'Esperanto, un vocabulaire de 900 mots et des textes de la Bible dans la nouvelle langue.

Humaniste passionné, le docteur Zamenhof ne surviva pas à cette déchirure qu'est la première guerre mondiale et meurt en avril 1917 alors que sa création continue de se développer de par le monde. Ce n'est pourtant pas facile puisque seules des structures privées organisent des cours qui sont le plus souvent gratuits.

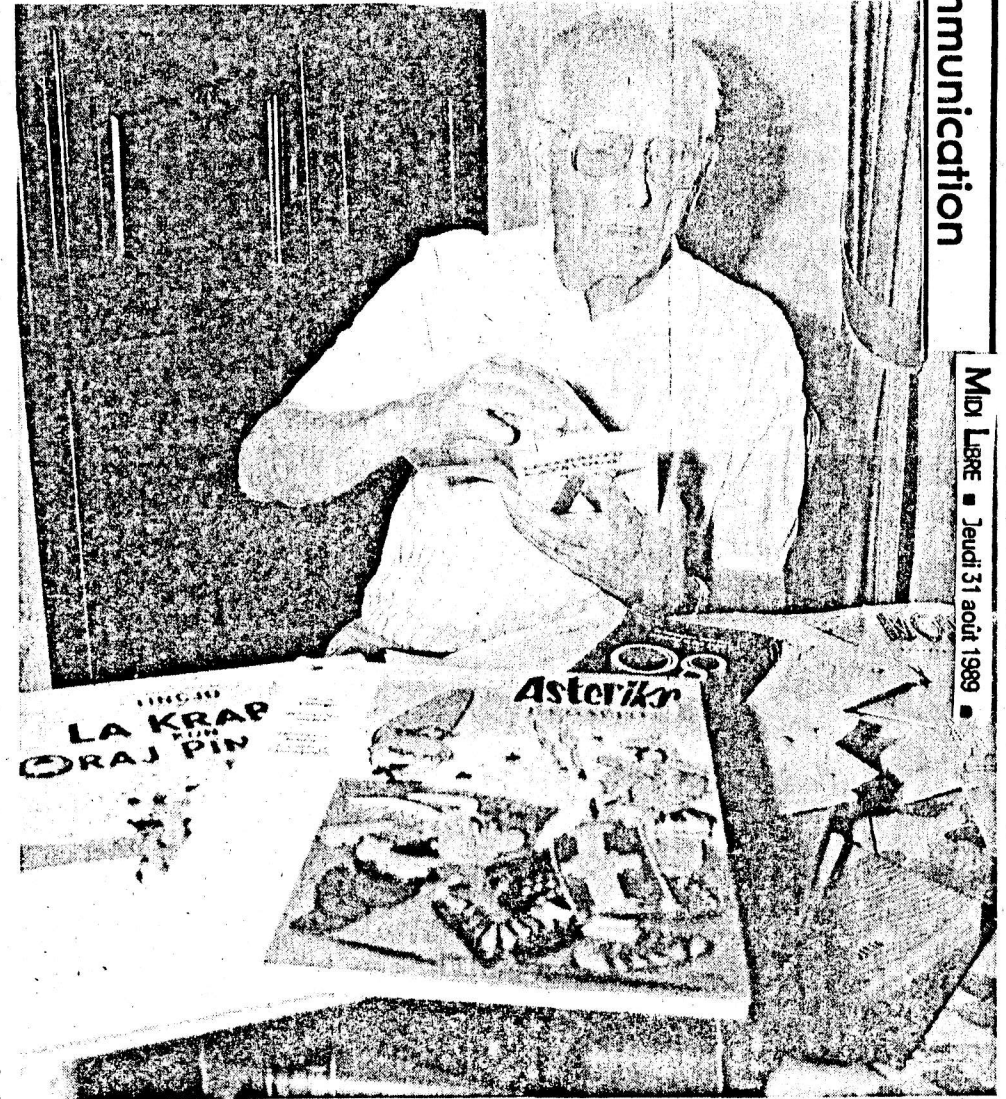
Il n'y a que les cotisations des adhérents aux clubs esperantistes qui apportent un

peu d'oxygène à la machine. Quoi qu'il en soit ce sont plus de douze millions d'hommes qui ont appris l'Esperanto depuis sa création et plusieurs centaines d'œuvres ont déjà été traduites, du Coran à Antoine de Saint-Exupéry sans oublier Molière et les grands classiques de la bande dessinée comme Tintin ou Astérix.

Sète: une semaine d'Esperanto

Outre le développement de la littérature esperantiste des congrès annuels ont lieu depuis 1905. Cette année à Birmingham, à Cuba en 1990 ces réunions rassemblent des délégués de chaque pays. On y remarque une forte proportion de pays de l'Est qui sont effectivement les plus actifs dans l'aide étatique apportée à l'Esperanto. De nombreuses revues permettent de maintenir un lien entre tous les «pratiquants» du monde, de la Chine à la Côte d'Ivoire. Plus près de nous, c'est à Sète que se tiendra en septembre une semaine de l'Esperanto avec des cours dispensés par un Hollandais, deux Français et un Italien. Preuve de l'intérêt porté à cette discipline, la liste des inscriptions est déjà close...

● Pour tout renseignement sur la région: Esperanto s/c Cayzac Res Pic Saint-Loup, 171, Grand Mail 34080 Montpellier.

Plusieurs centaines d'œuvres ont déjà été traduites en Espéranto. De Molière à .. Astérix !

48

La Canourgue: Grupeto funkcias en la kolegio kun pluraj junulinoj, kiuj esperas prezenti ion dum la federacia kongreso de Alès.

66

PERPIGNANRadio-elsendoj

Radio "France-Roussillon" petis R. Llech-Walter, la lokan prezidanton kaj C. Gérard, la federacian sekretarion, paroli "sur la ondoj" la 6an de Novembro je 11H45 kaj klarigi al la aŭskultantoj, kio estas Esperanto.

Radio "Fréquence Sud" (98,8Mhz) elsendas esperantan kurson trifoje en la semajno fare de J. Manguine, R. Bénazet kaj K. Gérard.

Forumo de la Asocioj: La 29an de Oktobro, organizata de la "Juna Komerca Ĉambro", okazis en Perpinjano la 2a "Forumo de Asocioj", kies celo estas konatigi la regionajn kaj lokajn asociojn. La partoprenintaj asocioj kaj la vizitintoj devis pagi, ĉar la "Forumo" okazis interne. Pasintan jaron, pro la samtempa kongreso de la esperantistaj fervojistoj, la grupo ne partoprenis en la "Forumo".

Tiun-ĉi jaron, la perpinjana grupo kaj Sro Hénin prezentis esperantajn panelojn, librojn kaj revuojn. Kun la unua perkoresponda kurso ili disdonis informajn foliojn.

Malgraŭ la bruego ili povis diskuti kun la reprezentantoj de aliaj asocioj kaj kun kelkaj vizitantoj. Ili konstatis, ke en aliaj budoj estis "video" (televidiloj kaj magnetoskopoj), tre alloga por gejunuloj. Ili montris, ke Esperanto ankoraŭ ekzistas kaj eĉ disvolviĝas en fremdaj landoj. La vizitintoj ofte estis favoraj al Esperanto sed pretekstis mankon da tempo por ĝin lerni. La plej ofta konkludo estis: "Kial ĝi ne estas lernata en la lernejoj? Estas tiel interese kompreni unu la alian".

J. Manguine.

24a KATALUNA KONGRESO:

Jus atingis nin la oktobra numero de "Kataluna Esperantisto", kiu raportas sur 8 paĝoj (la tuta numero) pri la kongreso okazinta en "Perpinyà" en Septembro, pri kiu ni jam parte raportis lastfoje. Ĉi-sube la adoptita rezolucio kaj sur la sekvanta paĝo kelkaj ekstraktoj en reduktita formato.

REZOLUCIO

La 24a KATALUNA KONGRESO DE ESPERANTO okazinta en Perpinyà, de la 8a ĝis la 11a de septembro 1989, pri la temo "Esperanto en la perspektivo de la estonta Eŭropo, de ĝiaj institucioj kaj de ĝiaj lingvaj konfliktoj",

K O N S T A T A S la progreson de la Eŭropaj institucioj en la akcelo de la procezo de ekonomia integriĝo, sed samtempe la grandan malfruon en la sferoj de la interhomaj kaj interkulturaj rilatoj, ankaŭ fronte al la ne adekvate atentataj fermentoj en la diversaj lingvoetnoj de la centra kaj orienta Eŭropo.
Specife en la kampo de lingvo-politiko ĉe la Eŭropa Komunumo, la Kongreso

S U B T E N A S la elekton de la principo de lingva egaleco, inspirita de la multlingvismo, sed firme

P R O T E S T A S pro la ĉefaj linioj de la programo "Lingua", aprobita fare de la 1321a sesio de la Ministroj pri Klerigado de la dekdu Membro-Ŝtatoj.

Tiu programo sankcias la ŝtatan oficialecon kiel solan kriterion por difini kulturan kaj lingvan identecon, kreante per tio precedenton tre danĝeran jure, politike kaj etike: la ceteraj lingvoj estus definitive konsiderataj duarangaj spite al la efektiva disvolviteco kaj valora kontribuo al la mozaiko de la eŭropa civilizo; krome, programo "Lingua" neglektas la dimension de la novaj realaĵoj formiĝintaj kaj firmiĝantaj pro la migro-fluoj, en la sferoj gastlaborista kaj turisma; fine, la nuna lingvo-politiko de la Eŭropa Komunumo ne donas adekvatan konsideron al la atingoj de la Esperantlingva komunumo, kiu estas unika ekzemplo de praktika realigo de la Eŭropa civitismo.

La Kongreso

A L V O K A S al la sentemo de kultur-agantoj, politikistoj, asocioj kaj ĉiuj engaĝitoj por labori kune kun la esperantistoj cele al la modifo de la lingvo-politiko de la Eŭropa Komunumo, ene de perspektivo pli demokrata kaj pli praktika.

Kataluna Kongreso

La unua ŝoko ricevita de la kongresanoj estis la ne facila eltrovo de la akceptejo, malgraŭ la pluraj indikiloj metitaj survoje. Aŭ ili montriĝis malabundaj aŭ ne sufiĉe videblaj. Ni pretigos taŭgan solvon por venontaj kongresoj.

La komforta restadejo tamen tuj kompensis la kongresanojn kiuj kontente ĉeestis la solenan malfermon.

Muzika duopo riĉigis la ceremonion per interpretado de kelkaj klasikaj komponaĵoj, sed anekdote enŝoviĝis neatendite, ja ne klasika komponaĵo kaj tro hispaneca kiu estis unuanime rifuzata de la ĉeestantaro. La naivaj muzikistoj ĝentile sin ekskuzis per interpretado de aliaj pure katalunaj komponaĵoj.

Tagmanĝinte tuj okazis la du sinsekvaj prelegoj pri la kongrestemo, la unua fare de profesoro Claude Piron pri "Esperanto el socihistoria vidpunkto" kaj post mallonga paŭzo, la dua fare de prof. Pierre Janton pri "Esperanto, lingvo-hegemonio kaj naciaj kulturoj en Eŭropo".

Se mi kiel simpla ĉeestanto, devus raporti pri nia 24a Kongreso tute certe kvalifikos ĝin kiel unu el la plej gravaj. Unue kaj ĉefe, ĉar unuafoje en la historio de niaj kongresoj, ni devis trapasi ŝtatajn landlimojn por iel retrovi nin tute hejme kun niaj gefratoj katalunaj el transpireaj montoj.

Due, pro la agrabla etoso ĉe la universitata kvartalo kun ĝiaj komfortaj kaj bone ekipitaj instalaĵoj: dormoĉambroj, akceptejo, manĝejo kaj kongresejo kun la koncernaj promonadoj inter ili, ĉiam kun sana kaj freŝa aero meze de naturaj pejzaĝoj kaj monaĥeja trankvileco (certe nur kelkmomente rompita pro la malfrue enlitiĝanta junularo).

Resume: mi trovis la restadon ĝuinda tuj kiam mi forĝesis la unuajn malfacilaĵojn por trovi la vojon al la akceptejo. Trie, ĉar preskaŭ ĉio iris agrable kaj glate. Interesaj kaj gravaj partoprenoj eĉ de la komenco per solena malfermo de nia kara s-ro Llech-Walter. Kaj ankaŭ ene de la kongrestemoj la prelegoj de Claude Piron, Pierre Janton kaj Giorgio Silfer. Ankaŭ pro la agrablaj frandaĵoj el niaj 29aj Floraj Ludoj. Komencante per la festparolado de Timothy Brian Carr kaj la dolĉa melodia voĉo de Krys Ungar deklamante siajn premiitajn poemojn kaj eĉ en la posta urbeŝtrara lunĉo ni povis aŭdi favorajn vortojn ankaŭ katalunlingve fare de la aŭtoritatuloj.

Kvare, pro la muzika vespero kun Claude Piron kaj niaj junuloj kaj ĉefe la Arta Vespero dum kiu ni estis regalitaj per nia propra folkloro kun dancoj, muziko kaj kantoj malofte ĝueblaj, per tiu familia grupo kiu antaŭenirigas la "esbart Sant Jordi" tre simpatie kaj afable kaj kun tiel bela interpretado, ke oni facile forĝesis la malkomforton pro manko da sufiĉaj seĝoj.

La Muzika vespero ege sukcesis laŭ la ĝenerala opinio. La recitalo de Claude Piron kiu mem sin akompanis per gitaro, estis tre entuziasmiga kaj la koncerto de la sudkataluna duopo tre surpriziga pro la havankantoj kiujn la kongresanoj kunkantis kaj la posta bruldrinkaĵo.

La dimanĉa mateno estis dediĉita al la okazigo de la 29aj Internaciaj Floraj Ludoj, kiuj disvolviĝis en la urba kongrespalaco pro ĝentileco de la loka magistrato.

Tuj post la Floraj Ludoj kaj en apuda salono la kongresanoj estis regalitaj per lunĉo de la loka magistrato, kiu rekte reprezentis tre ĝentila magistratanino kiu bonvenigis la kongresanojn.

Posttagmeze okazis la lasta kongrestema prelego fare de D-ro Giorgio Silfer kaj sekve la ĉeestantoj debatis la temon.

Lunde matene okazis debato, laŭ invito de la gastiganta organizaĵo, pri la sociaj rilatoj inter la kataluna identeco kaj la esperanta internacieco. Montriĝis kongruaj laŭ la sperto kaj opinio de la intervenantoj. La debato estis tre kontentiga kaj pozitiva laŭcele montri la direkton de nia strebado. Tiurilate estis tre signifa, la esprimita solidareco de la ĉeestantoj eksterlandanoj.

Sekvis la Fermo de la kongreso dum kiu oni legis la rezolucion pri la kongrestemo, prilaboritan de speciala komisiono. Ĝi estis unuanime aprobita.

Kaj fine, antaŭ la kongrestema konkludo, la debato, laŭ speciala peto de la gastiganta organizaĵo, kiu intencis scii aŭ koni la ĝeneralan opinionon rilate la eblan aŭ ne eblan kongruon de la du ismoj: katalunismo kaj esperantismo.

Generale, almenaŭ tiuj kiuj intervenis, konsentis ke ili estas tute neapartigeblaj.

Certe ni sentas nin esperantistoj-do universalaj-ekde nia sinteno kiel katalunoj. Kiel kutime, estis ankaŭ konstatebla la rapida komprenemo de la eksterlandanoj konante nian tiklan situacion ene de la hispana ŝtato, pli ol la hispanoj mem.

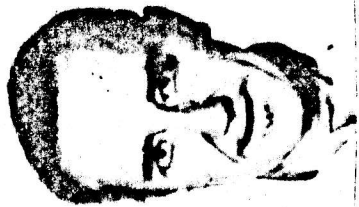
Verŝajne ankaŭ influis trovi la kongreson tiom ĝuindan, la fakto ke mi povis vojaĝi al kaj el la kongreso kun vera grupo da samideanoj-kio ŝajnis daŭrigi la etoson-dank'al la simpatia oferemo de nia prezidanto kaj afablaj familianoj.

Resume: Mia opinio tre grava kongreso pro la finfina renkonto kun la nordaj katalunoj, pro la interesejaj paroladoj, debatoj kaj distraj vesperoj kaj ĉefe pro la tre agrabla ĝenerala kunvivado, kiuj restos longtempe en mia memoro.

Lluís Armadans (Barcelona)

Akcepto en la Kongrespalaco.

inaŭgura parolado

(Kataluna Kongreso de Perpinyà en Septembro)

Sinjoraj Moŝtoj ! Eksterlandaj invititoj ! Gesamideanoj el ĉiuj partoj de la Katalunaj Landoj !

Unuafoje en la historio de la kataluna movado ni kongresas ekster la limoj de la kutima ŝtato. En 1989 ni ŝanĝas la tradicion, la ŝtaton de la Kongresurbo, sed ne la nacion. Pro tio nia ĉi-jara Kongresurbo fariĝos - por ni, katalunaj esperantistoj - epokfara.

Perpinyà akceptis nin tiom varme kaj simpatie, kiom ni esperis. Ni antaŭsentis ke Perpinyà reagos tiel, ĉar de longe ĝi respegulas vivon por sciencoj kaj artoj ligitaj al la kataluna kulturo. Ne vane Perpinyà estis dum multaj jaroj la dua urbo de Katalunio laŭ graveco kaj nombro da enloĝantoj. En la XIIIa jarcento-kaj tio estas sendube unu el la kialoj de ĝia tiama kaj posttama brilo - Perpinyà iĝis ĉefurbo de la IIIa Reĝlando de Mallorca. Ĝenĵaj civitanoj de tiu Regno, ambaŭ verkistoj en la kataluna lingvo, estis la filozofo Ramon Llull kaj la medicinisto Arnau de Vilanova, grandeguloj de la universala kulturo. Unu jaron post la malapero de tiu Regno de Mallorca, en 1350, nia reĝo Petro la IIIa alinomite "La Ceremonia" starigis en la katalunlingva Perpinyà la fakultatojn de Belartoj, Juro kaj Teologio (kaj post kelkaj jaroj tiun de Medicino). Kaj mi volas reliefigi, ke ti okazis preskaŭ ducent jaroj antaŭ la fondo de la Universitato de Barcelona.

Ĉi tiu 24a Kataluna Kongreso estas nia dua kongreso en la dua jarcento de Esperanto. En tiu dua jarcento evidentiĝas ke Esperanto sekvas, eĉ pli strikte, la vojon iniciatitan proksimume je la mezo de la unua jarcento, la vojon de la forigo de la troaj eksteraj signoj de identeco. Naivaj personoj opinias ke Esperanto ne antaŭeniris, ke la movado restas stagna. Kaj tute ne! La movado ŝanĝis felice kaj definitive sian vizaĝon antaŭ la mondo kaj ĝi kreskis kvante (oni rigardu la oficialajn statistikojn) kaj ĉefe kvalite. Ni ne subtakstu NIAJN atingojn! Kaj mi substrekas la adjektivon "niajn", ĉar Esperanta sukceso en Ĉinio estas nia sukceso, prospero en Pollando iĝas prospero nia, pozitiva evoluo ie estas nia gajno.

Ni, katalunaj esperantistoj, estas fratoj de la tuta monda landaro. Ni esprimas laŭte: "For landlimojn! Ĉiujn landlimojn! Sed precipe tiun, kiu rekte koncernas nin: la malbenita landlimo inter la ŝtatoj Francio kaj Hispanio, kiu oficiale disdividas la katalunojn kaj ilian lingvoteritorion. Tiu oficiala limo kaj la deziro de la katalunoj esti memstaraj, la deziro defendi nian rajton al ekzistado, kion la "Ĉarto de la Homaj Rajtoj" defendas senkondiĉe, estas la du premisoj kaŭzantaj la aperon de granda sed konstatebla skismo en nia tendaro.

Kiam la "Generalitat de Catalunya" oficialigis KEA-n kelkaj gravaj katalunaj esperantistoj ne aliĝis al ĝi, aliaj aliĝis sed poste, iom post iom, malproksimiĝis kaj fine ekŝiĝis. Nur pro politikaj aŭ pseudopolitikaj kialoj. Zamenhof en la Universala Kongreso en Genevo en 1906 jam diris: "Nia kongreso havas nenion komunan kun aferoj politikaj". Mi koncedas: jes, ĉiu povas havi sian apartan opinion pri politiko, sed dum oni agas por Esperanto ĉiu gardu ĝin en sia menso kaj ĝin ne uzu. Tiu estas la tikla punkto: la skismo aperis ĉar kelkaj el ni sentas sin kore ligitaj al Unuiĝo Franca por Esperanto (UFE) aŭ al Hispana Esperanto-Federacio (HEF), pro tio ke tiuj estas la koncernaj ŝtataj asocioj. Sed la sudkatalunaj suferis kroman malhelpon, ĉar la sidejo kaj estraro de HEF troviĝis dum la lastaj jaroj en Barcelona. Antaŭ tiu absurda KEA oficiale deklaris sin kontraŭa al tiu decido kaj proponis al la tiama estraro de HEF, ke ili respektu nian agadteritorion kaj evitigu ĉe ni kaj disdividon de fortoj kaj kontraŭuracian konkurencon. Paradoxke la afero nestis en Katalunio mem, vole preparita de katalunoj, eĉ de komitatano de nia asocio.

Ni plene indulgu ilin, ni ne ŝparu komprenemon, kvankam la saĝa Danto en sia "Dia Komedio" jetas en Inferon (en la naŭan burson de la oka rondo) la estigantojn de kvereloj kaj skismoj. Kaj HEF agis kiel Pilato: ĝi lavis siajn manojn, ĉar la fluo de la rivero favoris ĝian politikon. Tio efikis ĝis antaŭ unu monato kaj duono, felice nun la sidejo de HEF estas denove ekster la limoj de nia lingva teritorio. KEA pretas al egalrajta kunlaboro kun ĉiuj asocioj kaj precipe kun la najbare frataj UFE kaj HEF. Komprenoble oni povas konsideri sin franco kaj aliĝi al UFE aŭ hispano kaj iĝi HEF-ano, kial ne? Sed tio ne malebligas al ĉiu honesta esperantisto loĝanta en la Katalunaj Landoj esti ankaŭ praktika homo - Madrido kaj Parizo estas tro malproksime - kaj por la vere efika laboro en nia lingva determinita

agadteritorio, li estu ano de KEA. Sekvenda estas la devizo: pensu univ ersale, agu loke. Zamenhof, en la Krakova Kongreso de 1912, menciis ke sur nia standardo estas skribitaj la vortoj "espero, obstino kaj pacieno" kaj ke oni devus aldoni la vorton KONKORDO. La sola efika solvo por Esperanto ĉi tie kaj nun estas la plena konkordo inter ni. Ni konigu nian forton kaj strebu al plejofta interrilato kaj kunlaboro grupa. Do, de tiu podio mi alvokas ĉiujn esperantistojn loĝantaj en la Katalunaj Landoj, por ke ili reagu akorde kaj konkorde.

En klubaj kunveno ĉi-jara aktive energia samideano esprimis dubon pri la deveno de KEA. Mi volas klarigi tiun originon por ĉiam. KEA estas la sola heredanto de la Kataluna Esperanto-Federacio (KEF, de 1910, kiun la faŝistoj malaperigis en 1939. La aktuala posteularo, ni, alĝustigis nur la nomon de la asocio, sed konservis ĝian idearon, esprimitan en nia statuto; daŭrigis la numeradon de la serio de revuoj "Kataluna Esperantisto", oficiala organo kaj de KEF kaj de KEA; organizas la Katalunajn Kongresojn kaj persiste aŭspicias la Internaciajn Florajn Ludojn, konatajn de la tutmonda esperantistaro kiel la plej universalan katalunan manifestiĝon. KEA agas laŭ sia povo kaj laŭ la hipoteza deziro de KEF. Kaj mi tre ĝojas pri la ĉeesto inter ni de fervore aktivaj KEA-anoj, kiuj estis siatempe diligentaj KEF-anoj: ili devas atesti mian eldiron.

En la du unuaj punktoj mi celis la amon al la vero. En la tria punkto mi deziras aludi al felice. (Ni ne timu la malnovajn vortojn!). Ni vivas en ĉiama mondo. Ĉu la homo okazigos ĝian iom-post-ioman ruinigon? Mi estas ĉiama optimisto kaj kredas ke ne: la historio montras ke malgraŭ samtempaj retropaŝoj la mondo ĉiam antaŭeniras. Malgraŭ la nuna ŝajne senfina freneza konsumismo, la kresko de la nombro de toksiko-maniuloj (kaj televido-maniuloj!), malgraŭ ĉia perforto laŭdata de la propagandaj rimedoj, spite al ĉio la homaro progresas kaj ne nur teknike, sed ankaŭ spirite.

Mi vidas la tipan esperantan homon avangardulo, simbolo de nova epoko malpli gluista al materialismo, heroldo de spirita vasteco, de alta etiko, de toleremo. La fenomeno Esperanto estas ne nur lingvo, sed ankaŭ estas tio, kion oni difinis per la esprimo "interna ideo", kiu esence estas amo al homaro sen posuli reciprokecon. Laŭ la modernaj psikologoj la sola ĝisfunda feliĉigilo estas ĝuste la amo sen esperi rekompencojn; ŝajnas kontraŭdiro, sed nur la homo kiu amas tiel estas vere feliĉa.

Krome, komence de la okdekaj jaroj aperis "ovo de Kolumbo" en Esperantio: la Manifesto de Raŭmo. Ĝi montras al ni la vojon: ni tenu alte la torĉon, sed dume ni ĝuu nian esperantistecon kaj montru al la mondo, ke ni kapablas - laŭ la Raŭma difino - diri ion kulture originalan kaj internacie valoran.

Kiam ene de la homo venkos la racio kaj la logiko, tiam venkos Esperanto kaj sen ia dubo tiu venko tuje malaperigos nian movadon: tiu estas la granda diferenco inter Esperanto kaj aliaj movadoj. La tempo flugas favore al ni, ju pli da tempo pasas des pli bezonatas konvena komunikigo inter la homoj por intenci solvi la ĉiumentem kreskantan komplikitan interrilaton. Ĉar neniu nacia lingvo estas taŭga por tiu grava rolo-tion jam asertis elstaraj lingvistoj antaŭ Zamenhof - kaj dum la lastaj 102 jaroj Esperanto montris sian taŭgecon, oni ne antaŭvidas en la nuna momento, en la kosma erao, alian solvon krom Esperanto. Sed eble la estonta homo, ni diru la galaksia homo, malkovros ĝis nun ne antaŭviditajn metodojn de interkomunikigo ĉu sensajn, ĉu per aŭtomatoj, kio ŝanĝos la problemon kaj ankoraŭ pli facile ĝin solvos.

Intertempe ni streĉu niajn esperantajn muskolojn, ni agu laŭ nia eblo kaj plaĉo por Esperanto. Ni ne tro parolu pri sinofero. Estu ankaŭ bonvenaj al niaj vicoj la homoj por kiuj Esperanto estas nur ilia plej amata ĉevaleto. Ni plenumu nian taskon en la loko pli taŭga por ni, por niaj kapabloj (ĉiu homo estas pli kapabla ol li/ŝi opinias), sed laboru ĝue, lasu flanken ĉiujn efemerajn ĉagrenojn, estu profunde feliĉaj esperantistoj.

JORDI CARBONELL I PINYOL
Prezidanto de KEA

Por Komencantoj

Comme demandé lors de notre dernière réunion, voici un texte pour débutants en F et E°. Il est tiré du nouvel ouvrage de l'infatigable L. Lentaigne (voir rubrique Montpellier). Le texte français est seulement pour le contrôle d'un mot inconnu ou oublié, il suffit de le coller au dos du texte en E°.

Nous publierons volontiers d'autres textes du même genre, c'est à dire avec un vocabulaire courant et pratique ou une construction spéciale à l'E°, si possible actuels.

Un débutant peut s'entraîner seul avec ce système de fiches en lisant un texte plusieurs fois dans la journée. Avec un groupe, on peut poser des questions pour raconter l'histoire puis les "élèves" racontent de nouveau l'histoire sans questions, l'enseignant se contentant d'aider par gestes ou par les premiers mots de la phrase. C'est en forgeant...

LA PRINCINO KAJ LA PIZO 19
(Estis iam princo, kiu deziris edziĝi kun "vera" princino.)

... Iun vesperon, la vetero fariĝis tre ege malbela kaj senĉese pluvegis. Iu frapis la pordegon de la kastelo. Ekster la pordo staris princino. Sed, ho ĉielo, kian aspekton ŝi havis! De ŝiaj haroj gutetis la akvo. Kaj dum ŝi staris, ŝi diris, ke ŝi estas vera princino.

"Nu, ĉi tion ni facile ekscios", pensis la maljuna reĝino. Ŝi iris en la dormoĉambron kaj, forpreninte la tutan litajn, metis pizon. Ŝi prenis dudek matracojn, metis ilin sur la pizon, kaj plie dudek kusenegojn faritajn el la plej mola lanugo.

Je la mateno oni demandis la princinon, kiel ŝi dormis. "Ho! malbonege! Mi preskaŭ ne ripozis. Mia korpo fariĝis blua kaj bruna."

Nun oni povis kun certeco scii, ke ŝi estas vera princino. Neniu alia, ol vera princino povus posedi tian mirigan sentemon.

(Laŭ ANDERSEN)

PENSU REKTE EN ESPERANTO.

19. (Il était une fois un prince qui désirait épouser une vraie princesse.)

... Un soir, le temps devint très mauvais et il pleuvait sans cesse à flots. Quelqu'un frappa à la porte du château. C'était une princesse.

Mais ciel! Quel aspect! L'eau dégoulinait de ses cheveux... C'est alors qu'elle dit qu'elle était une vraie princesse./ "Nous le saurons facilement", pensa la vieille reine. Elle alla dans la chambre et ayant enlevé la literie, elle mit un petit pois au fond du lit. Elle prit vingt matelas, les mit sur le pois, et en plus vingt gros coussins faits du duvet le plus doux qui puisse exister.

Le matin, on demanda à la princesse comment elle avait dormi. - Oh! très mal. Je ne me suis presque pas reposée et je ne comprends pas ce qu'il y avait dans le lit. Mon corps est devenu tout bleu et brun./ On pouvait maintenant être sûr qu'il s'agissait d'une vraie princesse. Personne d'autre ne pourrait posséder une telle sensibilité.

Se vi ŝatas Rok-muzikon

EUROKKA

Vi certe jam aŭdis (en Lézignan) aŭ legis (en SFS) pri Floreal Martorell (Tuluzo). Preciza adreso: 31450 Donneville.

Eurokka produktis disketon kun du E°-rokbandoj, Amplifiki (internacia kaj jam fama bando) kaj "La Rozmariaj beboj", nova E°-rokbando el Tuluzo. Aĉetu ĝin por via plezuro aŭ por junul(in)o, kiu ŝatas rok-muzikon, eĉ se li/ŝi ne konas esperanton (la tekstoj estas kun la disketo).

Mendu rekte al Eurokka ; disketo kostas 20F (nur!), aldoniĝas la sendkostoj : 8, 10 ĝis 5 disketoj (tarifo de 89), 12F ĝis 9, 17F ĝis 19 kaj 24F ĝis 39. Por pli grandaj kvantoj, se vi deziras, ke via tuta familio konatiĝu kun E°-rokmuziko, estas pakoj da 30 disketoj. La federacia libro-servo ankaŭ disponas pri stoketo. Helpu Eurokka vendi tiun disketon kaj produkti alian!

Korespondi. Regule ni ricevas ĉe SFS korespondpetojn kaj estas antaŭvideble, ke alvenos pliaj el la landoj de Orienta Eŭropo, kiuj deziras kontaktojn kun Francoj. Jen du el la ricevitaj petoj:

-Nikolao Larin, Pk 199 Soĉi 354068 Sovet-Unio (apud Kaŭkazo!) estas 35 jaraĝa fraŭlo, kiu ŝatas muzikon, legi librojn, vojaĝi, naturon, sporton kaj iomete parolas la francan.

-Krzysztof W. Bednarek 90-34 Łódź, ul. Gołębia 8.m.9 estas 29jara Polo, ankaŭ fraŭlo kaj laboras en turismo, interesiĝas pri Francujo kaj lernas la francan./Ni ankaŭ disponas pri adreso de 13/15j. geknaboj, speciale en Rio de Janeiro.

Alvoko de la HISPANA ESPERANTO-MUZEO

Al Sro Ludoviko Hernandez Izal, respondeculo de la muzeo, Strato Dro Zamenhof 12/E 08739 Sant Pau d'Ordal mankas la jenaj numeroj de SFS:

1 ĝis 11, 13, 15, 21, 22, 23, 25 ĝis 43, 66 ĝis nun.

Kiu bonvolus helpi lin kompletigi la kolekton? Ne forĵetu viajn malnovajn ekzemplerojn! Antaŭdankon! Jean Amouroux transsendos kun plezuro.

Ekologio kaj Esperanto

Pri la ĝenerala kunveno de la Franca verda partio informis nin Gérard Paing, Les Sagnes, 34390 Olargues, kiu partoprenis ĝin:

La 19an de Decembro en Marsejlo estis adoptita la jena propono:

"Fronte al la lingvo-problemoj renkontitaj de la Verduloj en la Eŭropa parlamento unuflanke kaj al la pligrandiĝo de la nombro da Verduloj en la tuta mondo aliflanke, fariĝas urĝe ke oni trovu rimedon por komuniki, kiu povas esti uzata de ĉiuj...//

//Por regi tiun lingvon je 80% sufiĉas 500 vortoj kaj 50 gramatikaj elementoj aŭ 150 labor-horoj. Estas do proponata al la ĝenerala kunveno de Marsejlo oficiale adopti la uzadon de E° kiel internacia lingvo kaj sisteme uzi ĝin dum niaj interŝanĝoj kun aliaj Verduloj, kies nacian lingvon ni ne komprenas.

Nur la universala lingvo Esperanto, kiu apartenas al neniu popolo aparte, garantias absolutan neŭtralecon en ĉiuj kampoj".

Voĉdonis por: 133 kontraŭ: 109 Sin detenis: 76.

Ni, verdulaj esperantistoj, feliĉiĝis pro tiu rezulto kaj daŭrigos nian agadon por la uzado de Esperanto kun, ni esperas, la helpo de multaj esperantistoj. Ne forgesu, esperantistoj, ke vi povas subteni (eĉ aliĝi) la Verdulojn, kies celoj estas la samaj: por pli bona mondo, por mondo, kie oni bone vivus.

Adreso de la regiona delegito: Mas Madagascar 30640 Beauvoisin

Ni aldonu la adreson de AVUE (Asocio de Verduloj por la uzado de E°) ĉe Emile Mas, Ekologio kaj Esperanto, 38 Rue Jean Moulin, 33220 Ste Foy la Grande.

E. Mas informas nin pri la salono "Vivi alimaniere", kiu okazos en Parizo, spaco Austerlitz de la 14a ĝis la 19a de Marto (kun E°-budo kompreneble).

La Eŭropa Kongreso de Verduloj okazos aŭtune en Hungario. Ĉar oni elspezis 50000F por tradukoj en 4 lingvojn dum la lasta kongreso en Parizo, espereble oni provos Esperanton venontfoje en Hungario. Oni serĉas homojn por samtempa tradukado al/el E°.

Sekvindaj kaj esperigaj aferoj, ĉu ne?

Pri la sama temo, ni ne forgesu, ke ek-ekzistas en nia regiono internacia ekologia centro.

Temas kompreneble pri "Mondhejmo". En St Chinian Sro Sanz, la kasisto, parolis pri la celoj.

La Prezidanto de Mondhejmo (J.-F. Passarella 6, Rue du Porche 34290 Servian/Tel. 67391630)

informis SFS, ke la unua ĉambro estas preta kaj loĝata. Oni konstruis kuirejton, duŝon kaj

neceŝojn, kun akvo kaj elektro. Sur la granda kampadejo estas aera duŝo varmigita per la

suno. Nun oni laboras por la dua ĉambro kaj preparas legomejon. Dum la jaro 90 estas

planataj ekologiaj kaj esperantaj staĝoj.

Se vi deziras pliajn informojn aŭ viziti Mondhejmon, kontaktu J.-F. Passarella.

La rapideco de la progresoj de Mondhejmo dependas precipe de financa subteno, do de vi.

Kaj, se vi ne bone komprenas Esperanton, jen resumo en la franca:

Le but de Mondhejmo est de construire un centre de rencontres internationales pour espérantistes et écologistes (stages d'écologie pour espérantistes, stages d'espéranto pour les écologistes, le tout pour une meilleure compréhension internationale).

L'association, fondée il y a 2 ans et qui a des membres dans de nombreux pays, a acheté trois maisons en ruines et 3000m² de terrain à Caùduro, à 40km de Béziers.

Il est prévu de construire une maison de 170 m² et de préparer un terrain de camping.

La construction déjà commencée a surtout besoin d'un soutien financier. On peut

-devenir membre : 50F/an après une adhésion de 300 F.

-prêter sans intérêts (en compensation, séjour possible sans payer la taxe journalière, jusqu'à hauteur des intérêts que verserait une banque)

-travailler bénévolement sur le chantier

-offrir du matériel (tente, matelas, sièges, caravane, couverts, matériel de cuisine, appareils de chauffage, chauffe-eau, matériel de construction...)

(Mondhejmo: CCP Montpellier 541-18V)

MONDHEJMO

dum Pentekosto (de la 1-a ĝis la 5a de junio 1990)

82a Franca Kongreso de Esperanto

en la KASTELO de BLOIS

Jes, ja! La kongreso ne nur okazos en la fama urbo sed EN la historia kastelo mem. Kia okazontaĵo !

La fama ŝtuparo de la kastelo de Blois

SENDETALA PROVIZORA PROGRAMO

Vendrede, 1-a de junio

Posttagmeze: akcepto de la kongresantoj en la stacidomo

18.00 ĝis 22.00 h. Akcepto en Kongresejo aŭ alia loko kaj Interkona Vespero kun Hispana Bufedo (ne tute Hispana).

Sabate, 2a de junio

09.00 h. Estrarkunsido

10.00 h. Oficiala Malfermo

11.00 h. Festa Prelego

12.00 h. Honorvino en la Urbodomo

15.00 h. Generala membrokunveno

17.00 h. Prelego

18.00 h. Fakaj kurvenoj

20.30 h. Kultura Vespero

Dimanĉe, 3a de junio

08.30 h. Komitatkunsido

09.30 h. Generala membrokunveno

12.00 h. Fino de la G.M.

14.00 h. Komitatkunsido

15.00 h. Gvidata vizito de la kastelo aŭ de la Urbo de Blois

18.00 h. Libertempo - (Diservo)

20.30 h. Bankedo kaj poste Ballo

Lunde, 4a de junio

09.00 h. Komitatkunsido

10.30 h. Prelegoj

12.00 h. Fermo de la Kongreso

14.30 h. Duontaga Ekskurso (ĝis 19/00)

„Kelkaj paŝoj en la Valo de Loire”

20.30 h. Distra Vespero

Marde, 5a de junio

09.00 h. Ĝis 18.00: Turisma rondiro en Sologne

„Spurante Raboliot”

Kotizoj: (eksterlandanoj : senpage)

ĝis la 28/2 : membroj 200F nemembroj:220F poste215/235F

geedzoj 330F " 340F 345/355

junuloj 130F " 150F 140/160

Taga aliĝo surloke : 100F

Sendi kotizon kun aliĝilo kaj ĉeko al Roger Pons 24 Mail Pierre Charlot 41000 Blois
Atentu! Pro la granda nombro da turistoj dum Pentekosto en Blois, la hotelĉambroj devos esti rezervitaj almenaŭ du monatojn antaŭe.

La 45a Sat-Amikara kongreso (Laborista Esperanto-Asocio por Franclingvio) okazos de la 14a ĝis la 17a de Aprilo (Paska semajnfino) en Bondy apud Parizo.

Tuttaga ekskurso kaj duontagaj ekskursoj al La Villette kaj La Geode.

Sabaton vespere kantos Nikolin kaj Max Roy Carrouges

Por ricevi aliĝilon skribu al Sat-Amikaro aŭ al A.Legros, 22 Avenue Dumesnil 93140 Bondy

La venonta Sat-Kongreso okazos en Linz (Aŭstrio). Oni ankaŭ organizos antaŭkongresan feriosemajnon de la 28a de Julio ĝis la 4a de Aŭgusto en la montara ferioloko Maria Alm kaj postkongresan feriosemajnon de la 11a ĝis la 18a de Aŭgusto en la aŭstria ĉefurbo Vieno. Jen do la ebleco pasigi tri sinsekvajn semajnojn en Aŭstrio, en tri diversaj lokoj kaj en Esperantio.

Federacia Kongreso en Alès la 5an kaj 6an de Majo. Notu la daton!

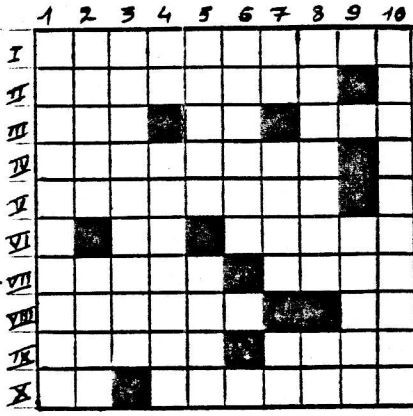
Finiĝas via legado de la n° 111 de SFS.
Malgraŭ la aldono de 2 paĝoj mankis kelkaj paĝoj por rakonti vojaĝon al Islando, informi vin detale pri la staĝoj de Greziljono, La Chaux de Fonds, Bouresse, por ĝui la filatelian kronikon de J. Amouroux, por rakonti al vi kiel evoluas niaj Ministroj koncerne lingvojn kaj esperanton, ktp.
Tiu teksto aperos en la venonta numero (espereble). Ni pardonpetas la senditoj pro la prokrasto. Aliajn kontribuojn SFS ankaŭ bezonas. Kiel jam ofte dirite, de vi la legantoj... dependas la enhavo. Sugestojn, rimarkojn vi rajtas fari. Plian fojon ne forgesu la limdaton. Pro la ioma malluigi de tiu-ĉi numero grandparte kulpas tiuj, kiuj promesis informi sed ne (re)agas sen admono. Ni rendezuu je la Paska periodo por la legado de la n° 112!

Ludoj

de René Raynaud

KRUCVORTOJ (R=Radiko)

Horizontale: I. Birdreĝo. II. Aroma arbedo (R). III. En Italio. Fonetike: Ano de Germana tribo. Prepozicio. IV. Faru kiel la koko. V. Famaj estis tiuj de Eskulapo en Epidaŭro. VI. Mallongigoj de du kontraŭaj kardinalaj punktoj. Inverse: greka monero. VII. Okupo, profesio. Inverse: fiŝo (R). VIII. Hilo se ĝi estas verda. Pronomo. IX. Spirita atmosfero de...iu pejzaĝo. Sur la lavŝtono (R) X. Nomo de litero. Placo en Parizo/

Vertikale: 1. Speco de violo (R). 2. Granda helico kun vertikala akso (R). Fatalo. 3. Japanino. 4. En enigmo. Troo. 5. Ĝi portas la akson de rado. Inverse: piedvesto. 6. Ilo por desegnisto. 7. Prepozicio. Korpoparto. La sama sed fonetike. 8. Vazetoj mortigitaj de la globkrajonoj. Inverse: moviĝi (R). 9. Restigadas en akvo. 10. Aŭstralia mamulo (R).

SENVOKALAJ PROVERBOJ (kompletigu)

- S- n-ĝ-s s-r l- m-nt-, -st-s m-lv-rm- -n l- v-l-.
- S- ĉ- b-l--s -nt-- s-- p-rd-/t--m -n l- t-t- -rb- -st-s -rd-.
- S- m-s- n-r -n- tr--n d-sp-n-s/ĝ- b-ld-- l- v-v-n f-rd-n-s.

VERTIKALA KLASIFIKO : Ordigu vertikale la literojn de ĉiu kolumno.
***** Vi tiam povas legi proverbon.

A	L	J	E	A	F	C	D	U	I	P	O	I	T	T	O	M	N	O	V
A	A	J	G	L	L	I	I	M		K	R		N	I	E		P	A	
K					A	A	O												
.	.	-	-	-
.	.	.	-	.	.	-	-	.	.	.	-	.	.	.
.	-	.	.	-											

SOLVOJ DE LA NUMERO 110

Krucvortoj: Horizontale.
I. Harsplitanto. II. Universa -la. III. Ft. Alk. Rezon. IV. Fa -tras. Agata. V. Eg. Mr. Eno. It VI. Rok. Gastrito. VII. Ink. Osteino. VIII. Sireno. Lot IX. Ts. Liceo. Eki. X. Otozo. Trap. XI. Jora. Neniu XII. Nj. Skadr
Vertikale: 1. Hufferistojn 2. Antagonistoj. 3. Ri. Kkr or. 4. Svarm. Elzac. 5. Pelagornio. 6. Lrks. Aso -cioj. 7. Is. Est. Em 8. Tarantelo. Ns. 10. Naza. Interna. 9. Alegorio. Tek. 11. Otito. Kaid. 12. Ornato Vipur.

La ĉi-apuda bildo estas fakte plurkolora kaj pli-grandformata. Gi estas eldonita de CERL 7, Rue Major-Martin 69001 LYON, kie vi povas mendi ĝin...por I991.

Anagramoj (n°110)

Arbo, lupo, inko, armo, jako, tero, esti, mono, pizo, okro, jaro, alko, loko, ikso, akto, joro, milo, ovoj, rato, oleo, vero, koloro, ursino, triono, italoj, madono, oblato, eklogo, strabi, trotus, aktoro, struto, dinaro, unesko, arniko, nivozo, aborti, teatro, unesko, ratino, oblato

Aliaj tempoj, aliaj moroj. Kutimo estas 2a naturo

La numero 112 aperos mez-aprile. Sendu kontribuojn NEPRE antaŭ la 31a de Marto al: Jean Hénin Rte de Montcayroux 48500 La Canourgue